

Seat No. : _____

AE-133

April-2016

B.A, Sem.-VI

**CC-314 : Geography
(Rural Settlement Geography)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. વસાહત ભૂગોળની અર્થ અને વ્યાખ્યાઓ સમજાવી, તેના કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

વસાહતની વ્યાખ્યાઓ જણાવી, તેના અભ્યાસના અભિગમોની વિગતે માહિતી આપો.

2. ગ્રામ્ય વસાહતના મુખ્ય પ્રકારો જણાવી. સઘન વસાહતો પર નોંધ લખો. **14**

અથવા

ગ્રામ્ય વસાહતોના આકારોની માહિતી આકૃતિ સહ જણાવી, ભારતના ગામડાંઓના આકારની ચર્ચા કરો.

3. ગ્રામીણ વસાહતોના કદની માહિતી આપી, ભારતના ગામડાંઓના ઉદાહરણ આપી ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

(1) ગામડાંઓનું વિશ્વવિતરણ

(2) ભારતના ઘરોની પ્રાદેશિક વિશેષતા

4. ભારતના જુદા-જુદા ભૌગોલિક ક્ષેત્રમાં આવેલ ગ્રામીણ વસાહતોની સાંસ્કૃતિક બાબતોની માહિતી આપો. **14**

અથવા

ભારતની ગ્રામ્ય સમસ્યાઓ અને આયોજન પર નોંધ લખો.

5. (A) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો :

7

- (1) વસાહતની ભૌતિક આકારિકી અંતર્ગત _____ નો અભ્યાસ થાય છે.
(ધર્મ, સેવાકેન્દ્ર, વ્યવસાય, આંતરિક સંરચના)
- (2) વસાહતો પર પર્યાવરણની અસરનો _____ અભિગમ દ્વારા અભ્યાસ થાય છે.
(ઐતિહાસિક, પારિસ્થિતિકીય, કાર્યાત્મક, આનુભવિક)
- (3) _____ વસાહતનું મુખ્ય ઘટક છે.
(રસ્તા, ખેતરો, ઘર, બગીચા)
- (4) ખનીજ પ્રાપ્તિ માટે _____ માં વસાહત સ્થપાઈ છે.
(કુલગાર્ડી, રાનીગંજ, જહોનીસબર્ગ, આપેલ બધા)
- (5) મંદિરની આસપાસ મોટેભાગે _____ વસાહતો આકાર લે છે.
(રેખીય, તારા, તીર, ગોળાકાર)
- (6) _____ રાજ્યમાં વસાહત વચ્ચે અંતર ઓછું હોય છે.
(ઉત્તર પ્રદેશ, રાજસ્થાન, સિક્કિમ, ગોવા)
- (7) ગ્રામીણ વસાહતમાં _____ પ્રકારની સમસ્યાઓ જોવા મળે છે.
(બેરોજગારી, પરિવહન, અશિક્ષિત, આપેલ બધા)

(B) ખરું કે ખોટું જણાવો :

7

- (1) આનુભવિક અભિગમ અંતર્ગત ક્ષેત્ર અધ્યયનને મહત્ત્વ આપવામાં આવે છે.
- (2) હવાંગહો નદીના કિનારે સઘન વસાહત જોવા મળે છે.
- (3) કેરલમાં 2000 લોકોની સંખ્યા જ ગામડામાં જોવા મળે છે.
- (4) બિનફળદ્રુપ અને પહાડી વિસ્તારોમાં ગામનો આકાર મોટો જોવા મળે છે.
- (5) ઓછા વરસાદવાળા વિસ્તારમાં ઘરની છત સપાટ હોય છે.
- (6) ઠંડા પ્રદેશમાં મોટા દરવાજા અને બારીઓ વાળા ઘર હોય છે.
- (7) ગ્રામ્ય વસાહતોમાં વ્યાવસાયિક ગતિશીલતાનો અભાવ જોવા મળે છે.

Seat No. : _____

AE-133

April-2016

B.A, Sem.-VI

**CC-314 : Geography
(Rural Settlement Geography)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Explain the meaning and definitions of settlement geography and discuss its scope. **14**

OR

State the definitions of settlement, give information about the study of its approaches in detail.

2. State main types of Rural Settlement and write a note on Agglomerate Settlement. **14**

OR

State information about morphology of rural settlement with diagram, discuss morphology of Indian villages.

3. Discuss about the size of rural settlement, giving examples of the Indian villages. **14**

OR

- (1) World distribution of villages
(2) Regional characteristics of Indian houses

4. Give information about cultural aspects of rural settlement in different geographical regions with context of India. **14**

OR

Write a note on issues and planning of rural India.

5. (a) Fill in the blanks with choosing right option :

7

- (1) Physical morphology of settlement is studied under _____.
(Religion, service centre, occupation, internal structure)
- (2) The effects of environment on settlement is studied through _____ approaches.
(historical, ecological, function, empirical)
- (3) The main component of settlement is _____. (road, farm, house, garden)
- (4) For obtaining minerals settlement is established at _____.
(Coolgardie, Raniganj, Johannesburg, all of above)
- (5) _____ settlement develops mostly near temple area.
(Linear, Star, Arrow, Circular)
- (6) In _____ state there is a less distance between settlement.
(Uttar Pradesh, Rajasthan, Sikkim, Goa)
- (7) _____ type of issues are found in rural settlement.
(Unemployment, Transportation, Illiterate, All of above)

(b) State true or false :

7

- (1) Importance is given to field studies under empirical approach.
 - (2) Compact settlement are found on the bank of river Huang Ho.
 - (3) In Kerala the strength of only 2000 people is found.
 - (4) In infertile and mountain region the size of village is seen big.
 - (5) There are flat roof in house of less rainy areas.
 - (6) In cold regions door and windows of house are big.
 - (7) Lack of occupational mobility is seen in rural settlement.
-